Құрылтайшы және баспагер:
«Қазақстан Республикасының
Заңнама және құқықтық
ақпарат институты» ШЖҚ РМК
2006 жылдан бастап шығады
Журналдың материалдары
www.zqai.kz
сайтында орналастырылған
Заң ғылымдары бойынша
диссертациялардың негізгі ғылыми
нәтижелерін жариялауға арналған
басылымдар тізіліміне енгізілген
(ҚР БҒМ БҒСБК 30.05.2013 ж.
№894 бұйрығы)
Редакциялық кеңес құрамы
Сәрпеков Р.Қ. (Нұр-Сұлтан,
Қазақстан) – (төраға)
Абайділдинов Е.М. – 3.г.д. (Нұр-
Сұлтан, Қазақстан)
Абызов Р.М. – 3. г. д. (Мәскеу, Ресей)
Белых В.С. – з.г.д. (Екатеринбург,
Ресей)
Губин Е.П. – з.г.д. (Мәскеу, Ресей)
Мельник Р.С. – з.г.д. (Киев, Украина)
Моисеев А.А. – 3.2.д. (Мәскеу, Ресей)
Муромцев Г.И. – з.г.д. (Мәскеу, Ресей)
Рахметов С.М. – з.г.д. (Нұр-Сұлтан,
Қазақстан)
Малиновский В.А. – 3.г.д. (Нұр-
Сұлтан, Қазақстан)
Унзила Шапақ – з.г.д. (Нұр-Сұлтан,
Қазақстан)
1 (usunyemum)
Бас редактор
Дүйсенов Е.А. – 3.г.к.
дуисснов Е.А. – э.с.х.
Dozavina zi in o zino inimate i
Редакциялық алқа құрамы Құлжабаева Ж.О. – з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан,
NVIIЖAUAEBA M.U. = 3.8.К. (ПVI)-СУЛТИН.
Tr.
Қазақстан) – (төраға)
Қазақстан) – (төраға) Азер Алиев – PhD (Киль, Германия)
Қазақстан) – (төраға) Азер Алиев – PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. – ҚР еңбек сіңірген
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан,
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.г.к. (Саратов,
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.г.к. (Саратов, Ресей)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.г.к. (Саратов, Ресей)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Г. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан,
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Г. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан,
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қазақстан) Қазақстан) Қизақстан) Қизақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — КР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Г. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Г. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Кинзова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — КР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Г. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қазақстан) Қизова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қоныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қоныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қоныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қоныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қуликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қоныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қуликпаева М.Ж. — PhD (Нұр- Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан,
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қоныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қуликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қоныс В.Т. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қуликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қуликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұргазинов Б.Қ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қоныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қоныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қуликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қуликпаева М.Ж. — PhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қуликпаева М.Ж. — PhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — PhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан,
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — КР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — PhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — PhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — КР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — PhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — PhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — 3.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — PhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — PhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — 3.г.д. (Өскемен, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — 3.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — PhD (Нұр- Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — PhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — 3.г.д. (Өскемен, Қазақстан) Тегізбекова Ж.Ч. — 3.г.к. (Бішкек,
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — 3.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — PhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — PhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — 3.г.д. (Өскемен, Қазақстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — 3.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — PhD (Нұр- Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — PhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — 3.г.д. (Өскемен, Қазақстан) Тегізбекова Ж.Ч. — 3.г.к. (Бішкек,
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — 3.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — PhD (Нұр- Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — PhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — 3.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — 3.г.д. (Өскемен, Қазақстан) Тегізбекова Ж.Ч. — 3.г.к. (Бішкек,
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қоныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қуликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Қуликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — РhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — з.ғ.б. (Өскемен, Қазақстан) Тегізбекова Ж.Ч. — з.ғ.к. (Бішкек, Қызғызстан)
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — КР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — РhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — з.ғ.к. (Бішкек, Қызғызстан) Журнал редакциясы Джамбуршин К.А.
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — КР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — РhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — з.ғ.с. (Бішкек, Қызғызстан) Журнал редакциясы Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б.
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — КР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — РhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — з.ғ.д. (Өскемен, Қазақстан) Тегізбекова Ж.Ч. — з.ғ.к. (Бішкек, Қызғызстан) Журнал редакциясы Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т.
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — КР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — PhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — PhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — з.г.д. (Өскемен, Қазақстан) Тегізбекова Ж.Ч. — з.г.к. (Бішкек, Қызғызстан) Журнал редакциясы Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жұмагелдина Б.Ж.
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — ҚР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — РhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмагамбетов Р.Ғ. — РhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.г.к. (Бішкек, Қызғызстан) Тегізбекова Ж.Ч. — з.г.к. (Бішкек, Қызғызстан) Журнал редакциясы Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жұмагелдина Б.Ж. Байленова А.Қ.
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — КР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.г.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — PhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — PhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.г.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — з.г.д. (Өскемен, Қазақстан) Тегізбекова Ж.Ч. — з.г.к. (Бішкек, Қызғызстан) Журнал редакциясы Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жұмагелдина Б.Ж.
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — КР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — РhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — з.ғ.к. (Бішкек, Қызғызстан) Тегізбекова Ж.Ч. — з.ғ.к. (Бішкек, Қызғызстан) Журнал редакциясы Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жұмагелдина Б.Ж. Байленова А.Қ. тел.: 8 (7172) 26-61-29
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — PhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — КР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — PhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — PhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — PhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — з.ғ.к. (Бішкек, Қызғызстан) Тегізбекова Ж.Ч. — з.ғ.к. (Бішкек, Қызғызстан) Журнал редакциясы Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жұмагелдина Б.Ж. Байленова А.Қ. тел.: 8 (7172) 26-61-29
Қазақстан) — (төраға) Азер Алиев — РhD (Киль, Германия) Айымбетов М.А. — КР еңбек сіңірген мәдениет қайраткері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Байниязова З.С. — з.ғ.к. (Саратов, Ресей) Қазбаева Ә.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Казиев З.Ғ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Киязова А.Ж. — (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Коныс В.Т. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Куликпаева М.Ж. — РhD (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрғазинов Б.Қ. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Нұрмағамбетов Р.Ғ. — РhD (Челябинск, Ресей) Примашев Н.М. — з.ғ.к. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Рахымбердин К.Х. — з.ғ.к. (Бішкек, Қызғызстан) Тегізбекова Ж.Ч. — з.ғ.к. (Бішкек, Қызғызстан) Журнал редакциясы Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жұмагелдина Б.Ж. Байленова А.Қ. тел.: 8 (7172) 26-61-29

ылленова А.Қ. гл.: 8 (7172) 26-61-29

Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникциялар министрлігі Ақпарат комитетінің БАҚ есепке қою туралы куәлігі № 17761-Ж 25.06.2019 ж. (Алғашқы есепке қою кезі №6592-Ж. 07.09.2005 ж.)

Мекен-жайы:
Қазақстан Республикасы, 010000, Нұр-Сұлтан к., Д. Қонаев к., 12/1 «Сулы-жасыл желекжол» БО тел.: 8 (7172) 57-03-42

www.zqai.kz E-mail: instzak-kz@mail.ru, institutzakonodatelstva@gmail.com

МАЗМҰНЫ

Редакция бағанасы	8
Әділет министрі М. Бекетаевтың Үкіметтің баспасөз орталығының алаңшасында «Норма шығармашылық процесті жетілдіру туралы» тақырыбында сөз сөйлеуі	11
Р.К. СӘРПЕКОВ ЕАЭО сотының одақ мүше-мемлекеттерінің (Қазақстан Республикасы мысалында) ұлттық органдарымен өзара әрекеттесуі: тәжірибе, мәселелер және әрі қарай жетілдірудің жолдары	15
Конституциялық және әкімшілік құқық Е.А. ДҮЙСЕНОВ, А.Қ. ЛӘМБЕКОВА, Е.А. ДҮЙСЕНОВ Қазақстан Республикасының үкіметі жанындағы заң жобалау қызметі мәселелері жөніндегі ведомствоаралық комиссия: заң шығару	
қызметін жетілдіру бойынша ұсынымдар мен ұсыныстар	21
Е.Б. АБДРАСУЛОВ, А.Е. АБДРАСУЛОВА Құқықтағы нақты және жалған олқылықтар және оларды сот органдарының құқық қолдану қызметінде орындалу жолдары С.К. УКИН, Д.С. БАТЫРБЕКОВА «Астана» Халықаралық	40
қаржы орталығының аумағында шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдардың құқықтық жағдайы ерекшеліктерінің кейбір мәселелері	45
Азаматтық және азаматтық іс жүргізу құқығы К.М. ИЛЬЯСОВА Жер қойнауын пайдалану жөнінде келісім-шарттар бойынша дауларды баламалы шешу мәселелері	54
М.А. ЕСТЕМІРОВ «Жауапкершілігі шектеулі және қосымша жауапкершілігі бар серіктестіктер туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 11-бабына түсініктеме	63
Қылмыстық құқық және қылмыстық процесс 3.Ғ. ҚАЗИЕВ, А.Н. АҚПАНОВ Қазақстан Республикасының қылмыстық-процестік құқығын және заңнамасын дамыту стратегиясы.	72.
Қ.Е. ИСМАҒҰЛОВ, А.Қ. ҚҰРМАНОВА, Б.А. АМАНЖО- ЛОВА Жеке адамға қарсы құқық бұзушылықтар жүйесінде адам өлтіру жауапкершілігі туралы отандық қылмыстық заңнаманы жетілдіру.	81
А.Т. КӘРІПОВА, Т.Ғ. МАХАНОВ Қазақстан Республикасының қылмыстық заңнамасы бойынша сыбайлас жемқорлық қылмыстары үшін белгіленген қылмыстық-құқықтық нормалар санкциясын талдау.	
Халықаралық құқық және салыстырмалы құқықтану	
М.А. СӘРСЕМБАЕВ ЕАЭО сотының және ЕО сотының шешімдері, қаулылары мен қорытындылары: ұқсас және айыру белгілері. Г.А. МЕНЗЮК, Ю.А. ГАВРИЛОВА, Б.А. УМИТЧИНОВА	95
ЕАЭО және ЕО шеңберінде интеграциялық процестер контекстіндегі суверенитет және ұлттықтан жоғары тұрудың арақатынасы	101
Кұқықтық мониторинг С.И. КЛИМКИН Тағыда жауапкершілігі шектеулі серіктестікке қатысушылардың жауапкершілік мәселесі туралы М.Х. ХАСЕНОВ Ерлер мен әйелдердің тең құқықтарының жауапкершілік керіндіктері туралы Қазақтарының жауапкериніктері туралы Қазақтарының жауап тең мұққықтарының жауап жауапкершілігі шектеулі серіктестік жауапкершілік мәселесі туралы	109
және тең мүмкіндіктерінің мемлекеттік кепілдіктері туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына талдау нәтижесі туралы	
лар туралы заңнамасын жетілдіру мәселелері	1∠C

......МАЗМҰНЫ

Мемлекеттік тілдегі заң шығармашылығы практи-	
Касынан Е.С. САФУАНИ Нормативтік акт тілінің кейбір мәселелері	135
Ж.М. ТҰРАРОВА, А.Н. КАДИРОВА Терминдік қорды жетілдірудің кейбір мәселелері	139
Жас ғалым мінбері Қ.Қ. САБИРОВ Қазақстан Республикасының ойын бизнесін реттеу саласындағы заңнамасын жетілдірудің кейбір мәселелері.	144
Д.Б. РАЗИЕВА Тәртіптік жауапкершілік институтында әділдік қағидатын іске асыру.	
А.Р. ХАСЕНОВА Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының парақорлықты саралау мәселелері бойынша түсіндірмелерінің	
даулы қағидалары	157
Гылыми өмір хроникасы	
«Әкімшілік-процестік құқықтық қатынастар қатысушыларының құқықтық жағдайы» тақырыбындағы дөңгелек үстел туралы	1.64
ақпараттық хабарлама, Нұр-Сұлтан қ., 2019 жылғы 20 маусым	164
халықаралық деңгейдегі құқықтың үстемдігі басымдылық ретін- де» атты халықаралық ғылыми конференция туралы ақпараттық	1.50
хабарлама, Нұр-Сұлтан қ., 2019 жылғы 6 қыркүйекҚазақстан Республикасы Заңнама және құқықтық ақпарат ин-	168
ституты делегациясының Беларусь Республикасына қызметтік сапары туралы ақпараттық хабарлама, Минск қ., 2019 жылғы 17-20	
қыркүйек — Ғарыш құқығы және саясаты жөніндегі БҰҰ-ның халықара-	174
лық конференциясы туралы ақпараттық хабарлама, Стамбул қ., Түркия, 2019 жылдың 23-26 қыркүйегі	181
«Жаршының» мұрағат беттері	
Ж.О. ҚҰЛЖАБАЕВА Бостандықты шектеу түріндегі қылмыстық жазаның қазіргі түсінігі (ҚР ЗИ Жаршысындағы мақала, №2 (22)-2011, 38-40-6.)	184
М.Ж. КУЛИКПАЕВА З.ғ.к. Ж.О. Құлжабаеваның «Байкоңыр» ғарыш айлағын халықаралық-құқықтық қамтамасыз ету» ғылыми	
жарияланымына қайтып оралғанда	191
Есімнама	
Қазақстан Республикасы Заңнама және құқықтық ақпарат институтының бас ғылыми қызметкері, з.ғ.д., профессор Е.М. Абайділдинов – 60 жаста!	196
Библиография	
А.С. Александров, В.В. Колесниктің «Досудебное соглашение о сотрудничестве сторон в российском уголовном судопроизвод-	
стве» атты монографиясына рецензия. – М.: Юрлитинформ, 2018. – 216 б	198
Даналық ойлар	204

Учредитель и издатель:
РГП на ПХВ «Институт
законодательства и правовой
информации Республики Казахстан»
Издается с 2006 года
Все материалы журнала размещаются
на сайте www.zqai.kz
Включен в перечень изданий
для публикации основных научных
результатов диссертаций
по юридическим наукам (Приказ ККСОН МОН РК №894
от 30.05.2013 г.)
Состав Редакционного совета
Сарпеков Р.К. (Нур-Султан, Казах-
стан) – (председатель)
Абайдельдинов Е.М. – д.ю.н. (Нур-
Султан, Казахстан)
Абызов Р.М. – д.ю.н. (Москва, Россия)
Абызов Р.М. – д.ю.н. (Москва, Россия) Белых В.С. – д.ю.н. (Екатеринбург,
Россия)
Губин Е.П. – д.ю.н. (Москва, Россия)
Мельник Р.С. – д.ю.н. (Киев, Украина) Моисеев А.А. – д.ю.н. (Москва, Россия)
Моисеев А.А. – д.ю.н. (Москва, Россия)
Муромцев Г.И. – д.ю.н. (Москва,
Россия)
Рахметов С.М. – д.ю.н. (Нур-Султан,
Казахстан) Малиновский В.А. – д.ю.н. (Нур-
малиновскии в.А. – о.ю.н. (нур- Султан, Казахстан)
Унзила Шапак – д.ю.н. (Нур-Султан,
Казахстан)
11030000
Главный редактор
Дюсенов Е.А. – к.ю.н.
, ,
Состав Редакционной коллегии
Кулжабаева Ж.О. – к.ю.н. (Нур-
Султан, Казахстан) – (председатель)
Азер Алиев – <i>PhD (Киль. Германия)</i>
Айымбетов М.А. – заслуженный
деятель культуры РК (Нур-Султан,
Казахстан)
Байниязова З.С. – к.ю.н. (Саратов,
Россия)
Казбаева А.Г. – к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан)
Казиев З.Г. – к.ю.н. (Нур-Султан,
Казахстан)
Киязова А.Ж. – (Нұр-Сұлтан,
Қазақстан)
Конусова В.Т. – к.ю.н. (Нур-Султан,
Казахстан)
TA STATE DID (TI C
Куликпаева М.Ж. – PhD (Нур-Султан,
Казахстан)
Казахстан) Нургазинов Б.К. – к.ю.н. (Нур-Султан,
Казахстан) Нургазинов Б.К. – к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан)
Казахстан) Нургазинов Б.К. – к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. – РhD (Челябинск,
Казахстан) Нургазинов Б.К. – к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. – PhD (Челябинск, Россия)
Казахстан) Нургазинов Б.К. – к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. – PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. – к.ю.н. (Нур-Султан,
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан)
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Ка-
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан)
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек,
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан)
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан)
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А.
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б.
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т.
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж.
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К.
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29 Свидетельство о постановке
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29 Свидетельство о постановке на учет СМИ № 17761-Ж
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29 Свидетельство о постановке на учет СМИ № 17761-Ж от 25.06.2019 г. Комитета информации
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29 Свидетельство о постановке на учет СМИ № 17761-Ж от 25.06.2019 г. Комитета информации Министерства информации и
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29 Свидетельство о постановке на учет СМИ № 17761-Ж от 25.06.2019 г. Комитета информации и коммуникаций Республики Казахстан
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29 Свидетельство о постановке на учет СМИ № 17761-Ж от 25.06.2019 г. Комитета информации и коммуникаций Республики Казахстан (Первичная постановка на учет
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29 Свидетельство о постановке на учет СМИ № 17761-Ж от 25.06.2019 г. Комитета информации и коммуникаций Республики Казахстан (Первичная постановка на учет №6592-Ж. 07.09.2005 г.) Адрес:
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29 Свидетельство о постановке на учет СМИ № 17761-Ж от 25.06.2019 г. Комитета информации и коммуникаций Республики Казахстан (Первичная постановка на учет №6592-Ж. 07.09.2005 г.) Адрес: Республика Казахстан,010000,
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29 Свидетельство о постановке на учет СМИ № 17761-Ж от 25.06.2019 г. Комитета информации и коммуникаций Республики Казахстан (Первичная постановка на учет №6592-Ж. 07.09.2005 г.) Адрес: Республика Казахстан,010000, г. Нур-Султан, ул. Д. Конаева, 12/1
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29 Свидетьство о постановке на учет СМИ № 17761-Ж от 25.06.2019 г. Комитета информации и коммуникаций Республики Казахстан (Первичная постановка на учет №6592-Ж. 07.09.2005 г.) Адрес: Республика Казахстан,010000, г. Нур-Султан, ул. Д. Конаева, 12/1 БЦ «На Водно-зеленом бульваре»
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29 Свидетельство о постановке на учет СМИ № 17761-Ж от 25.06.2019 г. Комитета информации и коммуникаций Республики Казахстан (Первичная постановка на учет №6592-Ж. 07.09.2005 г.) Адрес: Республика Казахстан,010000, г. Нур-Султан, ул. Д. Конаева, 12/1 БЦ «На Водно-зеленом бульваре» тел.: 8(7172) 57-03-42
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29 Свидетельство о постановке на учет СМИ № 17761-Ж от 25.06.2019 г. Комитета информации и коммуникаций Республики Казахстан (Первичная постановка на учет №6592-Ж. 07.09.2005 г.) Адрес: Республика Казахстан,010000, г. Нур-Султан, ул. Д. Конаева, 12/1 БЦ «На Водно-зеленом бульваре» тел.: 8 (7172) 57-03-42 www.zqai.kz
Казахстан) Нургазинов Б.К. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Нурмагамбетов Р.Г. — PhD (Челябинск, Россия) Примашев Н.М. — к.ю.н. (Нур-Султан, Казахстан) Рахимбердин К.Х. — д.ю.н. (Усть-Каменогорск, Казахстан) Тегизбекова Ж.Ч. — к.ю.н. (Бишкек, Кыргызстан) Редакция журнала Джамбуршин К.А. Колтубаева Г.Б. Ердешева Д.Т. Жумагелдина Б.Ж. Байленова А.К. тел.: 8 (7172) 26-61-29 Свидетельство о постановке на учет СМИ № 17761-Ж от 25.06.2019 г. Комитета информации и коммуникаций Республики Казахстан (Первичная постановка на учет №6592-Ж. 07.09.2005 г.) Адрес: Республика Казахстан,010000, г. Нур-Султан, ул. Д. Конаева, 12/1 БЦ «На Водно-зеленом бульваре» тел.: 8(7172) 57-03-42

СОДЕРЖАНИЕ

Колонка редакции	9
Выступление Министра юстиции М. Бекетаева на площадке пресс-центра Правительства на тему «О совершенствовании нормотворческого процесса»	13
Р.К. САРПЕКОВ О взаимодействии Суда ЕАЭС с национальными органами государств-участников Союза (на примере Республики Казахстан): практика, проблемы и пути дальнейшего совершенствования	15
Конституционное и административное право Е.А. ДЮСЕНОВ, А.К. ЛЯМБЕКОВА, Е.А. ДЮСЕНОВ Меж- ведомственная комиссия при правительстве Республики Казахстан: рекомендации и предложения по совершенствованию законопроект- ной деятельности	21
Б.К. НУРГАЗИНОВ, Д.А. ПАШЕНЦЕВ, О.Н. ШЕРСТОБО- ЕВ, Т.К. МАКЕНОВ О перспективах процессуального положения прокурора в административном судопроизводстве Республики Казах- стан	31
Е.Б. АБДРАСУЛОВ, А.Е. АБДРАСУЛОВА Действительные и мнимые пробелы в праве и пути их восполнения в правоприменительной деятельности судебных органов.	40
С.К. УКИН, Д.С. БАТЫРБЕКОВА Некоторые вопросы особенностей правового положения иностранцев и лиц без гражданства на территории Международного финансового центра «Астана»	45
Гражданское и гражданско-процессуальное право К.М. ИЛЬЯСОВА Вопросы альтернативного разрешения споров по контрактам на недропользование	54
Уголовное право и уголовный процесс 3.Г. КАЗИЕВ, А.Н. АХПАНОВ Стратегия развития уголов- но-процессуального права и законодательства Республики Казах- стан.	72
К.Е. ИСМАГУЛОВ, А.К. КУРМАНОВА, Б.А. АМАНЖО- ЛОВА Совершенствование отечественного уголовного законода- тельства об ответственности за убийство в системе правонаруше- ний против личности человека	81
А.Т. КАРИПОВА, Т.Г. МАХАНОВ Анализ санкций уголовно-правовых норм, установленных за коррупционные преступления по уголовному законодательству Республики Казахстан	
Международное право и сравнительное правоведение М.А. САРСЕМБАЕВ Решения, постановления, заключения суда ЕАЭС и суда ЕС: аналогичные и различительные черты.	95
Г.А. МЕНЗЮК, Ю.А. ГАВРИЛОВА, Б.А. УМИТЧИНОВА Соотношение суверенитета и наднациональности в контексте интеграционных процессов в рамках ЕАЭС и ЕС	101
Правовой мониторинг С.И. КЛИМКИН Вновь к вопросу об ответственности участников товарищества с ограниченной ответственностью	109
Республики Казахстан о государственной регистрации прав на недвижимое имущество Р.Е. ЖАКУПОВ Вопросы совершенствования законодатель-	
ства Республики Казахстан о политических партиях	126

СОДЕРЖАНИЕ

Из практики законотворчества на государственном языке	
Е.С. САФУАНИ Некоторые вопросы языка нормативного	135
Ж.М. ТУРАРОВА, А.Н. КАДИРОВА Некоторые вопросы совершенствования терминологического фонда	139
Трибуна молодого ученого К.К. САБИРОВ Некоторые проблемные вопросы совершенствования законодательства Республики Казахстан в сфере регули-	
рования игорного бизнеса	144
ституте дисциплинарной ответственности	150
Суда Республики Казахстан по вопросам квалификации взяточничества.	157
Хроника научной жизни Информационное сообщение о круглом столе на тему: «Правовое положение участников административно-процессуальных правоотношений», г. Нур-Султан, 20 июня 2019 года	
Информационное сообщение о международной научной кон- ференции «Верховенство права на национальном и международ- ном уровнях как приоритет леятельности ООН и суверенных госу-	
дарств», г. Нур-Султан, 6 сентября 2019 года Информационное сообщение о рабочей поездке делегации Института законодательства и правовой информации Республики Казахстан в Республику Беларусь, г.Минск, 17-20 сентября 2019 года	176
Информационное сообщение о Международной конференции ООН по космическому праву и политике, г. Стамбул, Турция, 23-26 сентября 2019 года	182
Архивные страницы «Вестника» Ж.О. КУЛЖАБАЕВА Международно-правовое обеспечение космодрома «Байконур» (статья в Вестнике ИЗ РК, №2 - 2006 с. 48-56)	184
М.Ж. КУЛИКПАЕВА Возвращаясь к научной публикации к.ю.н. Ж.О. Кулжабаевой «Международно-правовое обеспечение космодрома «Байконур».	191
Персоналии Главному научному сотруднику Института законодательства и правовой информации Республики Казахстан, д.ю.н., профессору Е.М. Абайдельдинову – 60 лет!	
Библиография Рецензия на монографию А.С. Александрова, В.В. Колесник «Досудебное соглашение о сотрудничестве сторон в российском уголовном судопроизводстве». – М.: Юрлитинформ, 2018. – 216 с	198
Мудрые мысли	204

Founder and publisher:

RSE on the REM «Institute of Legislation and Legal information of the Republic of Kazakhstan»

Published since 2006

All journal materials are placed on the website

www.zqai.kz

Included in the list of publications of basic scientific results of dissertations on legal sciences (Order CCES MES RK №894 from 05.30.2013)

Editorial Council members

Sarpekov R.K. (Nur-Sultan, Kazakhstan) – (Chairman)

Abaydeldinov E.M. – *d.j.s.* (Nur-Sultan, Kazakhstan)

Abyzov R.M. – d.j.s. (Moscow, Russian) Belih V.S. – d.j.s. (Ekaterinburg, Russian)

Gubin E.P. – d.j.s. (Moscow, Russian) Melnik R.S. – d.j.s. (Kiev, Ukraine) Moiseev A.A. – d.j.s. (Moscow, Russian)

Muromcev G.I. – d.j.s. (Moscow, Russian) Rahmetov S.M. – d.j.s. (Nur-Sultan, Kazakhstan)

Malinovski V.A. – d.j.s. (Nur-Sultan, Kazakhstan)

Unzila Shapak – d.j.s. (Nur-Sultan, Kazakhstan)

Chief Editor

Dyussenov Ye.A. -c.j.s.

Editorial Board members

Kulzhabayeva Zh.O. – c.j.s. (Nur-Sultan, Kazakhstan) – (Chairman) Azer Aliyev – PhD (Kiel, Germany) Aiymbetov M.A. – Honored Worker of Culture of Kazakhstan, (Nur-Sultan, Kazakhstan)

Bainiyazova Z.S. – c.j.s. (Saratov, Russian)

Kazbayeva A.G– c.j.s. (Nur-Sultan, Kazakhstan)

Kaziyev Z.G. – *c.j.s.* (Nur-Sultan, Kazakh-stan)

Kiyazova A.Zh. – (Nur-Sultan, Kazakh-stan)

Konusova V.T. – c.j.s. (Nur-Sultan, Kazakhstan)

Kulikpayeva M.Zh. – PhD (Nur-Sultan, Kazakhstan)

Nurgazinov B.K. – c.j.s. (Nur-Sultan, Kazakhstan)

Nurmagambetov R.G. – PhD

(Chelyabinsk, Russian) **Primashev N.M.** – c.j.s. (Nur-Sultan, Kazakhstan)

Rakhimberdin K.H. – d.j.s. (Ust-Kamenogorsk, Kazakhstan)

Tegizbekova Zh.Ch. – *c.j.s.* (Bishkek, Kyrgyzstan)

The editorial staff

Dzhamburshin K.A. Koltubayeva G.B. Yerdesheva D.T. Zhumageldina B.Zh. Bailenova A.K. tel .: 8 (7172) 26-61-29

The certificate of registration of mass media №17761-G from 25.06.2019 from the Information Committee of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan (Number and date of primary registration №6592-Zh.07.09.2005.)

Address:

The Republic of Kazakhstan, 010000, Nur-Sultan, D. Konaev str., 12/1 BC «On the water-green boulevard» tel .: 8(7172)57-03-42

www.zqai.kz

e-mail: instzak-kz@mail.ru, institutzakonodatelstva@gmail.com

Editorial	9
Speech of the Minister of Justice M. Beketaev at the site of the press center of the Government on the topic "On improving the rule-making process"	13
making process	1
R.K. SARPEKOV The interaction of the EAEU court with the national bodies of the member states of the Union (in the context of the Republic of Kazakhstan): practice, problems and ways for further	
improvement	15
Constitutional and Administrative Law Y.A. DYUSSENOV, A.K. LYAMBEKOVA, Y.A. DYUSSENOV Interdepartmental comission under the government of the Republic of Kazakhstan: recommendations and proposals to improve legislative activities.	21
B.K. NURGAZINOV, D.A. PASHENTSEV, O.N. SHERSTOBOEV,	
T.K. MAKENOVOn the prospects of the procedural position of the prosecutor in the administrative proceedings of the Republic of	
Kazakhstan	31
Y.B. ABDRASSULOV, A.Y. ABDRASSULOVA The valid	21
and supposed gaps in the law and ways of their execution in the law-	40
enforcement activity of the judicial bodies S.K.UKIN, D.S. BATYRBEKOVA Some of the specific features	40
of the legal status of foreigners and persons without citizenship on the	
territory of the International financial center «Astana»	45
Civil and Civil Broadwell Law	
Civil and Civil Procedural Law K.M. ILYASSOVA Issues of alternative dispute resolution under subsurface use contracts.	54
M.A. YESTEMIROV Commentary to the article 11 of the Law	
of the Republic of Kazakhstan «On limited and additional liability partnership.	63
partitions	03
Criminal law and Criminal procedure	
Z.G. KAZIYEV, A.N. AKHPANOV Strategy for the development of criminal procedure law and legislation of the Republic of Kazakhstan	72
K.E.ISMAGULOV, A.K. KURMANOVA, B.A. AMANZHOLOVA Improvement of domestic criminal legislation on responsibility for	1 ∠
murdering in the system of offenses against human personality	81
A.T. KARIPOVA, T.G. MAKHANOV Analysis of the list of	
criminal-corruption prizes in the Republic of Kazakhstan regulation of the corruption prizes in Kazakhstan	88
International and Comparative law	
M.A. SARSEMBAYEV Judgements, resolutions, opinions (conclusions) of the EAEU COURT and the EU court: similar and	
distinctive features	95
G.A. MENZYUK, J.A. GAVRILOVA, B.A. UMITCHINOVA The	
correlation between sovereignty and supranationality in the context of	101
integration processes within the EAEU and the EU	101
Legal monitoring	
S.I. KLIMKIN Once again to the question of liability of	100
participants in a limited lability partnership	109
M.KH. KHASSENOV On the results of the analysis of legislation of the Republic of Kazakhstan on state guarantees of equal rights and	
equal opportunities of men and women	116
R.Y. ZHAKUPOV Issues of improvement of legislation of the	
Republic of Kazakhstan on political parties	126

CONTENT

From the lawmaking practice in the official language	
E.S. SAFUANI Some issues of normative acts language	135
ZH.M. TURAROVA, A.N. KADIROVA Some issues of	120
improvement of the terminological fund	139
Young scholar tribune	
K.K. SABIROV Some issues of the improvement of the legislation	
of the Republic of Kazakhstan in the area of gaming business	144
D.B. RAZIYEVA Implementation of the principle of fairness in	150
disciplinary responsibility institute A.R. KHASSENOVA Controversial provisions of the clarifications	130
of the Supreme court of the Republic of Kazakhstan on the issues of	
qualifications of bribery	157
qualifications of officery	107
The Chronicle of Scientific Life	
Information note about a round table on the topic: «The legal	
status of participants in administrative procedural legal relations», Nur	
- Sultan, June 20, 2019	166
Information note on the international scientific conference	
«Supremacy of law at the national and international levels as a priority	
of UN activities and sovereign states», Nur-Sultan, 6 September 2019	172
Information note on the official visit of delegation of the Institute	
of Legislation and Legal Information of the Republic of Kazakhstan to	1.70
the Republic of Belarus, Minsk, on September 17-20, 2019	17/8
Information note on the United Nations International Conference	102
on Space Law and Policy, Istanbul, Turkey, September 23-26, 2019	103
The archive pages of the «Pulletin»	
The archive pages of the «Bulletin» ZH.O. KULZHABAYEVA International legal support for the	
"Baikonur" Cosmodrome (article in Bulleten of IL RK, №2 - 2006	
48-56-p.)	184
M.ZH. KULIKPAYEVA Returning to scientific publication of	
candidate of law Zh.O. Kulzhabayeva "International legal support for	
the "Baikonur" Cosmodrome"	191
Personalities	
60 years to the Chief researcher of the Institute of legislation and	
legal information of the Republic of Kazakhstan, Doctor of Laws,	106
Professor Ye.M. Abaideldinov	196
70.0	
Bibliography	
Review on the monograph of A.S. Alexandrov, V.V. Kolesnik «Pre-	
trial agreement on cooperation of the parties in the Russian criminal proceedings». – М.: Юрлитинформ, 2018. – 216 р	108
ргосссиндь». — м горлитинформ, 2016. — 210 р	1 20
Wise thoughts	204
Wise thoughts	404

УДК 34.037

ДЕЙСТВИТЕЛЬНЫЕ И МНИМЫЕ ПРОБЕЛЫ В ПРАВЕ И ПУТИ ИХ ВОСПОЛНЕНИЯ В ПРАВОПРИМЕНИТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУДЕБНЫХ ОРГАНОВ

Абдрасулов Ермек Баяхметович

Директор Института переподготовки и повышения квалификации судей и работников судебной системы Академии правосудия при Верховном Суде РК, д.ю.н, профессор; г. Нур-Султан, Республика Казахстан; e-mail: aermek 19@mail.ru

Абдрасулова Айжан Ермековна

Докторант Казахстанско-Американского свободного университета, г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан, e-mail: missliloo@mail.ru

Ключевые слова: мнимый и действительный пробел в праве; аналогия закона и аналогия права; толкование норм права; применение права; судебная власть; суд; Конституционный Совет; конкретизация закона; конституционность закона; Соглашение об уплате алиментов; исковое производство; особое производство; миграция населения.

Аннотация. В статье рассматриваются вопросы установления действительности и мнимости пробелов, обнаруживаемых в ходе правоприменительного процесса, в частности судебного применения норм законодательства. В статье отмечается, что полное устранение пробела в праве происходит в результате законотворческой работы. До момента полного устранения пробела судебные и другие правоприменительные органы обеспечивают его разовое восполнение через аналогию закона и аналогию права. Однако случаются и такие моменты в правоприменительном процессе, когда его субъекты, неправильно анализируя законодательство, видят действительный пробел в праве, когда на самом деле он является мнимым. В этой связи авторы подробно анализируют обращение суда в Конституционный совет и приходят к выводу, что судебная практика не воспользовалась в конкретном случае приемами применения аналогии в праве и обратилась в Конституционный Совет о неконституционности положения нормативного правового акта, хотя такой необходимости, на взгляд авторов, не было. Авторы подчеркивают, что при устранении мнимого пробела в Правилах появилась норма, создающая еще более затруднительную ситуацию для лиц, выезжающих на постоянное место жительства в другие страны. Процесс устранения мнимого пробела и создания новых норм права нередко ведет к появлению реального пробела: правотворческий орган вносит такие изменения в нормативный правовой акт, в которых не было никакой необходимости, что приводит к появлению реального пробела в праве, затруднению механизма правового регулирования

ҚҰҚЫҚТАҒЫ НАҚТЫ ЖӘНЕ ЖАЛҒАН ОЛҚЫЛЫҚТАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫ СОТ ОРГАНДАРЫНЫҢ ҚҰҚЫҚ ҚОЛДАНУ ҚЫЗМЕТІНДЕ ОРЫНДАЛУ ЖОЛДАРЫ

Ермек Баяхметович Абдрасулов

Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының жанындағы Сот төрелігі академиясы Судьяларды қайта даярлау және біліктілігін арттыру институтының директоры, з.г.д., профессор; Қазақстан Республикасы Нұр-Сұлтан қаласы, e-mail: aermek 19@mail.ru

Айжан Ермекқызы Абдрасулова

Қазақстан Республикасы Өскемен қаласы, Қазақстан-Американдық еркін университетінің докторанты e-mail: missliloo@mail.ru

Түйін сөздер: құқықтағы нақты және жалған олқылық; заң және құқық ұқсастығы; құқықтық нормаларды түсіндіру; заңды қолдану; сот билігі; сот; Конституциялық Кеңес; заңды нақтылау; заңның конституциялылығы; алимент төлеу туралы келісім; талап қою өндірісі; арнайы өндіріс; халықтың көші-қоны.

Аннотация. Мақалада құқық қолдану процесінде анықталған нақты және жалған олқылықтарды белгілеу, атап айтқанда, заңды сот арқылы қолдану туралы айтылады. Мақалада заңдағы олқылықтың толықтай жойылуы заңнамалық жұмыстардың нәтижесін-

де орын алатындығы айтылады. Олқылықты толығымен жойғанға дейін сот және басқа да құқық қорғау органдары оны заң мен құқықтың ұқсастығы арқылы бір жолғы толықтыруды қамтамасыз етеді. Сонымен қатар, құқық қорғау процесінде оның сәттері заңдарды қате сараптаған кезде, заңда нақты олқылықты көргенде, ол жалғанға айналған кезде де кездеседі.

Осыған байланысты, авторлар соттың Конституциялық Кеңеске жүгінуін жан-жақты талдап, сот тәжірибесі нақты жағдайда заңдағы ұқсастықты қолдану әдістерін қолданбаған деген қорытындыға келеді және нормативтік құқықтық акті ережесінің конституциялық емес екендігі жөнінде Конституциялық Кеңеске жүгінеді, дегенмен авторлардың пікірінше мұндай қажеттілік болмады. Авторлар Ережеде көрсетілген олқылықты жою кезінде басқа елдерге тұрақты тұруға кететін адамдар үшін одан да қиын жағдай туғызатын норма пайда болғанын айтады. Жалған олқылықтарды жою процесі және құқықтың жаңа нормаларын құру көбінесе нақты олқылықтардың пайда болуына әкеледі. Заң шығарушы орган нормативтік құқықтық актіге мұндай қажеттілік болмағандықтан, заңдағы нақты олқылықтың пайда болуына, құқықтық реттеу механизмінің қиындығына әкелетін өзгерістер енгізеді.

THE VALID AND SUPPOSED GAPS IN THE LAW AND WAYS OF THEIR EXECUTION IN THE LAW-ENFORCEMENT ACTIVITY OF THE JUDICIAL BODIES

Abdrassulov Yermek Bayahmetovich

Director of the Institute for retraining and advanced training of judges and employees of the judicial system of the Academy of Justice at the Supreme Court of the Republic of Kazakhstan, Doctor of Law, Professor; Nur-Sultan, Republic of Kazakhstan; e-mail: aermek_19@mail.ru

Abdrassulova Ayzhan Yermekovna

Doctoral student of the Kazakhstan-American Free University, Ust-Kamenogorsk, Republic of Kazakhstan, e-mail: missliloo@mail.ru

Keywords: supposed and valid gaps in law; analogy of enactment and analogy of law; interpretation of legal norms; application of law; judicial authority; court; Constitutional Council; specification of law; constitutionality of enactment; Agreement on payment of alimony; claim proceedings; special proceedings; migration of population.

Abstract. The article deals with the establishment of the validity and supposed gaps found during the law enforcement process, in particular, the judicial application of the enactments. The article notes that the complete elimination of the gap in the law occurs as a result of legislative process. Prior to the complete elimination of the gap, judicial and other law enforcement agencies ensure its one-time replenishment through the analogy of the enactment and the law. However, there are also such moments in the law-enforcement process, when its subjects, incorrectly analyzing the legislation, figure out a real gap in the law, when in fact it is supposed. In this regard, the authors analyze in detail the appeal of the court to the Constitutional Council and come to the conclusion that the court practice did not use in a particular case the methods of applying the analogy in law and appealed to the Constitutional Council about the unconstitutionality of the provision of the normative legal act. Although such a need, in the opinion of the authors, was not. The authors emphasize that while eliminating imaginary gap in the Rules, appearing a norm that creates more difficult situation for people searching permanent residence in other countries. The process of eliminating imaginary gap and creating new rules of law often leads for appearance a real gap: legislature makes such changes in legal act, which are not necessary, that leads for appearance a real gap in the law, for difficulty of legal regulation mechanism.

В переходные этапы государственного строительства и реформирования правовой системы очень трудно обеспечить полное правовое регулирование общественных отношений, поскольку новые экономические институты, новые типы социальных взаимодействий нередко предшествуют государственной нормативной регламентации. В такие периоды субъекты правоприменительной деятельности нередко оказываются в си-

туации, когда существует пробел в праве. Но даже при сложившейся правовой системе, совершенном правовом регулировании невозможно предусмотреть все нюансы общественных отношений, так как жизнь всегда сложнее тех правовых норм, которые создаются в обществе и государстве. Поэтому нередки случаи наличия полного или частичного пробела в праве.

Полное устранение пробела в праве про-

исходит в результате законотворческой работы. До момента полного устранения пробела судебные и другие правоприменительные органы обеспечивают его разовое восполнение через аналогию закона и аналогию права. Однако случаются и такие моменты в правоприменительном процессе, когда его субъекты, неправильно анализируя законодательство, видят действительный пробел в праве, когда на самом деле он является мнимым, т.е. когда законодатель преднамеренно не обеспечил правовым регулирование те или иные аспекты общественных отношений. Или возможны такие обстоятельства, когда законодатель не мог по каким-то причинам увидеть или предвидеть потребность в детализированном правовом регулировании, но методы и приемы правоприменительной работы позволяют найти способы решить тот или иной правовой казус при помощи различных средств толкования и применения правовых норм.

Нам хотелось бы остановиться на тех аспектах судебного применения правовых норм, когда, по нашему мнению, был мнимый пробел в праве, а судебные органы, полагая о наличии серьезных упущений в законодательстве, обращались в Конституционный Совет Республики Казахстан на предмет проверки конституционности положений тех или иных нормативных правовых актов. Такие случаи подтверждают то мнение, что «погрешности в законодательстве в должной мере не восполняются судебной практикой, что приводит к дисфункции правового регулирования, вредит законности и увеличивает свободу административного усмотрения» [1, с. 4]. Так, 15 ноября 2016 года Темиртауский городской суд Карагандинской области (далее – городской суд) обратился в Конституционный Совет Республики Казахстан с представлением «О признании неконституционным подпункта 3) пункта 7 Правил оформления документов на выезд за пределы Республики Казахстан на постоянное место жительства, утвержденных постановлением Правительства Республики Казахстан от 28 марта 2012 года № 361» (далее — Правила) ^{1} .

Первый довод о наличии упущений в законодательстве городской суд обосновывал тем, что права и свободы человека и гражданина могут быть ограничены только законами, а не подзаконными актами, и лишь в той мере, в какой это необходимо в целях защиты кон-

ституционного строя, охраны общественного порядка, прав и свобод человека, здоровья и нравственности населения.

На наш взгляд, пробела или упущения в системе казахстанского законодательства в этом вопросе не было, поскольку конкретизация норм закона в подзаконных актах является общепринятым правовым явлением в континентальной системе права, в процессе которой обеспечивается принятие новых правовых предписаний, уточняющих и конкретизирующих первоначальные правовые установления, выраженные в законе.

Об объективной потребности в конкретизации законодательных текстов нередко подчеркивается в юридической печати, где отмечается, что законы не должны подменять подзаконные акты, в них не должно быть чрезмерной детализации правовых норм. В закон должны закладываться те нормы, которые имеют характер стабильных и устойчивых положений в регулировании общественных отношений, поскольку частое внесение изменений и дополнений в закон умаляет его роль и значение закона как фундаментального правового регулятора [2, с. 47].

Кроме того, городской суд не учел, на наш взгляд, что в самом законе прямо устанавливается делегирование Правительству РК компетенции по установлению порядка представления заявителем документов на выезд за пределы Республики Казахстан абзацем 3 пункта 4 статьи 56 Закона Республики Казахстан «О миграции населения» (далее – Закон о миграции)². В подпункте 3 пункта 7 Правил не изменялось содержание норм Закона о миграции, но шел системный учет всех норм национального законодательства, в той или иной степени касающихся отношений, связанных с выездом на постоянное место жительства за пределы Республики Казахстан, в частности норм статей 145-146, 174 Кодекса Республики Казахстан «О браке (супружестве) и семье» (далее – Семейный кодекс)³. Подпункт 3 пункта 7 Правил был направлен именно на то, чтобы исключить обязательный порядок заключения с членами семьи, которым выезжающее лицо по закону обязано предоставлять содержание, соглашения об уплате алиментов в соответствии со статьями 157-162, 174 Семейного кодекса, поскольку заключение такого соглашения, оспаривание результатов соглашения или его предварительных итогов

 $^{^{1}}$ Правила оформления документов на выезд за пределы Республики Казахстан на постоянное место жительства, утвержденные Постановлением Правительства Республики Казахстан от 28 марта 2012 года № 361 // https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31149623

² Закон Республики Казахстан от 22 июля 2011 года № 477-IV «О миграции населения» // https://online.zakon. kz/Document/?doc_id=31038298#pos=3;-155
³ Кодере Республики Казахстан от 26 догоста 2011 года № 477-IV «О миграции населения» // https://online.zakon.

³ Кодекс Республики Казахстан от 26 декабря 2011 года № 518-IV «О браке (супружестве) и семье» // https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31102748

на этапе заключения такого соглашения являются не обязанностью сторон, а их правом. Следовательно, подпункт 3 пункта 7 Правил предусматривал возможность других жизненных случаев, когда, к примеру, одна сторона отказывается от права получения содержания или не имеет никаких материальных претензий в силу известных только сторонам обстоятельств, т.е. он направлен на эффективность правового регулирования.

Наличие заявления от проживающих в Республике Казахстан лиц, имеющих по закону право на получение от выезжающих алиментов (родители и бывшие супруги, если имеются несовершеннолетние дети от совместного брака и др.), об отсутствии у них возражений на выезд, предусмотренного ранее в подпункте 3 пункта 7 Правил, являлось бы юридическим фактом отсутствия спора о праве в данных правоотношениях.

Второй довод о невозможности разрешить дело в исковом производстве по существу городской суд обосновывал тем, что к его компетенции не входит дача разрешения на выезд, поскольку это относится к компетенции органов внутренних дел, а также не входит компетенция по указанию ответчику дать такое разрешение, так как это противоречит основным принципам гражданского судопроизводства.

Однако согласно пункту 2 статьи 76 Конституции РК судебная власть распространяется на все дела и споры, возникающие на основе Конституции, законов, иных нормативных правовых актов, международных договоров Республики. Поэтому в Правилах было верно установлено, что в тех случаях, когда заявитель по каким-либо причинам не может получить такое заявление, вопрос решается в судебном порядке. Это означает, что применяя аналогию закона, городской суд мог бы, на наш взгляд, разрешить дело по существу, исходя из следующего.

Пункт 2 статьи 304 Гражданского процессуального кодекса Республики Казахстан (далее – ГПК) предписывает, что «если при подаче заявления или рассмотрении дела в особом производстве установлено наличие спора о праве, подведомственного суду, суд выносит определение об оставлении заявления без рассмотрения, которым разъясняет сторонам и заинтересованным лицам их право на обращение в суд в порядке искового производства»⁴. Хотя в ГПК нет аналогичной нормы о возможности рассмотрения дела в обратном порядке (с искового на особое про-

изводство), суд мог бы, по нашему мнению, применить аналогию закона и рассмотреть дело в особом производстве. Суд вполне имел компетенцию на такое решение со ссылкой на то, что при изучении материалов дела в исковом производстве при наличии лишь опосредствованного спора о праве установлена возможность изменения правовой ситуации только через особое производство, поскольку в соответствии с пунктом 3 статьи 305 ГПК «суд устанавливает другие имеющие юридическое значение факты, если законодательством Республики Казахстан не предусмотрен иной порядок их установления»⁵. В данном случае городской суд в порядке особого производства мог бы установить факт отсутствия алиментных обязательств у гражданки Б., что явилось бы одним из юридических оснований для получения ею разрешения на выезд за пределы Республики Казахстан, поскольку установление городским судом факта отсутствия у гражданки Б. алиментных обязательств было бы равноценно нотариально удостоверенному заявлению гражданина М. об отсутствии у него возражений на выезд гражданки Б. Юридический факт при этом должен был бы устанавливаться путем привлечения круга заинтересованных лиц, в том числе и гражданина М. поскольку, «несмотря на то, что основным признаком, характеризующим особое производство, является отсутствие спора о праве, его нельзя характеризовать как «бесспорное», в связи с тем, что устанавливаемый в порядке особого производства факт не является очевидным, на рассмотрении суда могут оказаться противоречивые доказательства, противоположные суждения относительно существования факта и т.п. Во всех подобных случаях суд должен убедиться в наличии или отсутствии фактов, проверив и сопоставив доказательства, выявив противоречия в суждениях заинтересованных лиц, т.е. фактически устранив «спорность» искомых фактов и обстоятельств» [3, с. 17].

Установление такого факта явилось бы основанием для органов внутренних для дачи разрешения на выезд на постоянное место жительства за пределы Казахстана. В случае если при предоставлении в соответствующие компетентные органы решения суда об установлении им факта отсутствия алиментных обязательств у лиц, выезжающих за пределы Республики Казахстан на постоянное место жительства, компетентные органы не давали бы разрешения на выезд со ссылкой на отсутствие нотариально заверенного заявления

⁵ Гражданский процессуальный кодекс Республики Казахстан от 31 октября 2015 года № 377-V // https://online.zakon.kz/Document/?doc id=34329053#pos=2;-155

 $^{^4}$ Гражданский процессуальный кодекс Республики Казахстан от 31 октября 2015 года № 377-V // https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34329053#pos=2;-155

об отсутствии возражений на выезд, выезжающие лица могли бы обратиться в суд заявлением об оспаривании законности действий (бездействия) и решений государственных органов, органов местного самоуправления, общественных объединений, организаций, должностных лиц и государственных служащих согласно статьям 292-296 ГПК.

Судебная практика имеет много решений, на основе которых соответствующие органы власти Республики Казахстан изменяли правовую ситуацию в отношении конкретных лиц и обстоятельств, хотя решения не содержали точных указаний тем или иным органам или субъектам действовать тем или иным образом. Так, на основании решения суда о признании оспоримой сделки по продаже автомобиля действительной, хотя она и не была оформлена в соответствующем законодательству порядке, регистрационные органы выдают правоустанавливающие документы (технический паспорт и др. документы) новому собственнику, несмотря на возможные возражения прежнего собственника.

Таким образом, мы постарались показать на конкретном примере, когда судебная практика не воспользовалась приемами применения аналогии в праве и обратилась в Конституционный Совет на предмет конституционности положения нормативного правового акта, хотя такой необходимости, на наш взгляд, не было, а Правила в целом неплохо обеспечивали систему нормативной регламентации в соответствующих отношениях.

В результате обращения подпункт 3) пункта 7 Правил был установлен соответствующим Конституции РК с рекомендациями Правительству по совершенствованию некоторых норм рассматриваемых Правил в соответствии с правовыми позициями Конституционного совета РК⁶.

К сожалению, впоследствии были внесены такие изменения в Правила, которые,

на наш взгляд, нисколько не подняли эффективность правового регулирования, а, напротив, усложнили его, более того, законность введенных новшеств вызывает серьезные сомнения. Во-первых, если раньше не до конца были урегулированы вопросы, как получить нотариально заверенное заявление о согласии на выезд, если лицо уклонялось от дачи такого заявления, то теперь вместо заявления необходимо получить соглашение, форма которого, как и любого другого согласительного документа, значительно сложнее простого заявления. А пути получения такого соглашения, если лицо будет уклоняться от его составления, как и прежде, не урегулированы. Во-вторых, в Семейном кодексе заключение такого соглашения является правом сторон, а в Правилах теперь императивно требуется предоставление такого соглашения, что является серьезным противоречием установлениям закона. Все эти последующие нестыковки и проблемы в правовом регулировании изначально возникли, на наш взгляд, из-за того, что городской суд не выбрал оптимальный для него вариант решения судебного дела – применение аналогии в праве в сочетании с различными методами и приемами толкования правовых предписаний без обращения в Конституционный Совет Республики Казахстан. В реальности же получилось так, что при устранении мнимого пробела в Правилах появилась норма, создающая еще более затруднительную ситуацию для лиц, выезжающих на постоянное место жительства в другие страны. Как отмечалось в юридической печати, процесс устранения мнимого пробела и создания новых норм права чаще ведет к появлению реального пробела: правотворческий орган вносит такие изменения в нормативный правовой акт, в которых не было никакой необходимости, что приводит к появлению реального пробела в праве, затруднению механизма правового регулирования [4, с. 37].

ЛИТЕРАТУРА

- 1. Панасюк О.С. Пробелы в праве и способы их преодоления и устранения: автореф. дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Панасюк Олег Сергеевич; [Место защиты: Ставроп. гос. ун-т]. Ставрополь, 2012. 21 с.
- 2. Власенко Н.А. Кризис права: проблемы и подходы к решению // Журнал Российского права. 2013. № 8. С. 43-54.
  - 3. Чечот Д.М. Неисковые производства. М.: Юридическая литература, 1973. 166 с.
- 4. Зайцева Е.С., Козловский П.В. Понятие «мнимые пробелы в праве» и роль мнимых пробелов в механизме правового регулирования // Современное право. 2015. №7. С. 33-37.

 $^{^6}$ См. Нормативное постановление Конституционного Совета Республики Казахстан от 14 декабря 2016 года № 1 «О проверке конституционности подпункта 3) пункта 7 Правил оформления документов на выезд за пределы Республики Казахстан на постоянное место жительства, утвержденных постановлением Правительства Республики Казахстан от 28 марта 2012 года. ^{10} 361, по представлению Темиртауского городского суда Карагандинской области» // https://ksrk.gov.kz/index.php/solutions/np-ks-rk-ot-14122016-g-no1-o-proverke-konstitucionnosti-podpunkta-3-punkta-7-pravil

REFERENCES

- 1. Panasjuk O.S. Probely v prave i sposoby ih preodolenija i ustranenija: avtoref. diss. ... kand. jurid. nauk: 12.00.01 / Panasjuk Oleg Sergeevich; [Mesto zashhity: Stavrop. gos. un-t]. Stavropol', 2012. 21 s.
- 2. Vlasenko N.A. Krizis prava: problemy i podhody k resheniju // Zhurnal Rossijskogo prava. 2013. № 8. S. 43-54.
  - 3. Chechot D.M. Neiskovye proizvodstva. M.: Juridicheskaja literatura, 1973. 166 s.
- 4. Zajceva E.S., Kozlovskij P.V. Ponjatie «mnimye proběly v prave» i rol' mnimyh probelov v mehanizme pravovogo regulirovanija // Sovremennoe pravo. 2015. N27. S. 33-37.

УДК 342.7(574)

НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ОСОБЕННОСТЕЙ ПРАВОВОГО ПОЛОЖЕНИЯ ИНОСТРАНЦЕВ И ЛИЦ БЕЗ ГРАЖДАНСТВА НА ТЕРРИТОРИИ МЕЖДУНАРОДНОГО ФИНАНСОВОГО ЦЕНТРА «АСТАНА»

Укин Сымбат Кенжебекович

Доцент кафедры теории государства и права Костанайского государственного университета им. А. Байтурсынова, кандидат юридических наук, доцент, г. Костанай, Республика Казахстан; e-mail: justitia8@mail.ru

Батырбекова Диана Сериковна

Докторант Костанайского государственного университета им. А. Байтурсынова, магистр юридических наук, г. Костанай, Республика Казахстан; e-mail: diana.batyrbekova.92@mail.ru

Ключевые слова: Международный финансовый центр «Астана»; действующее право Республики Казахстан; принципы, нормы и прецеденты права Англии и Уэльса; правовое положение; иностранцы и лица без гражданства.

Аннотация. В данной статье авторами освещаются вопросы правового положения иностранцев и лиц без гражданства на территории Международного финансового центра «Астана» (далее - МФЦА). Авторы полагают, что Конституция Республики Казахстан закрепляет исчерпывающий объем прав и свобод человека и гражданина. Об этом свидетельствует конституционная формулировка «В Республике Казахстан признаются и гарантируются права и свободы человека в соответствии с Конституцией» (п.1 ст.12). Кроме того, на это указывает правовая позиция Конституционного Совета Республики Казахстан, который официально толкуя пункт 1 статьи 12 Конституции, разъяснил, что перечень прав и свобод человека гарантируется государством в пределах, установленных нормами Конституции Республики и соответствующих ей иных нормативных правовых актов.

В то же время авторы отмечают, что принятый еще в 2015 году Конституционный закон Республики Казахстан «О Международном финансовом центре «Астана» и внесенные в последующем соответствующие изменения и дополнения в Конституцию Казахстана о создании в пределах города Нур-Султан особого правового режима в финансовой сфере обусловили новые взгляды на правовое положение человека на территории МФЦА, в том числе иностранцев и лиц без гражданства.

Кроме того, авторы в статье отмечают, что правовое положение иностранцев и лиц без гражданства в МФЦА может регулироваться не только действующим правом Республики Казахстан, но и принципами, нормами и прецедентами права Англии и Уэльса. При этом в статье обращается внимание на отличие британского понимания прав и свобод человека от понимания прав и свобод человека в казахстанском праве.